

Impact Nationaal Preventieakkoord op roken nog onvoldoende - RIVM

Voor een rookvrije generatie is ander beleid noodzakelijk

DEN HAAG – 24 januari 2024 – Het realiseren van een ‘rookvrije generatie’ is wel degelijk mogelijk als beleidsmakers oog hebben voor de goede ervaringen uit andere landen waar het aantal rokers de afgelopen jaren snel is afgenomen. Volgens het RIVM ([link](#)) is het huidige beleid in Nederland ontoereikend om dit te realiseren. In plaats van een opeenstapeling van traditionele tabaksontmoedigingsmaatregelen zou de overheid er goed aan doen om in te zetten op schadebeperking van tabaksgebruik, waarbij volwassen rokers zich volledig kunnen laten informeren over alternatieven en hun risicoprofiel. Ervaringen in andere landen, zoals Japan, het Verenigd Koninkrijk en Zweden tonen aan dat het percentage van de bevolking dat rookt veel sneller daalt, als daar ook op wordt ingezet.

Innovatie & tobacco harm reduction

Het Nederlandse tabaksbeleid is gebaseerd op het productenaanbod van de jaren '90, terwijl innovatie in de afgelopen jaren een enorme vlucht heeft genomen. Daar moet rekening mee worden gehouden. Naast preventie en ontmoediging moet er ruimte zijn voor beleid dat gebaseerd is op tobacco harm reduction.

Rookvrije alternatieven hebben de potentie om het aantal rokers versneld terug te dringen en de schadelijke gevolgen van tabaksgebruik te verminderen. Dit is de essentie van 'tobacco harm reduction'. Immers, de schadelijke stoffen die vrijkomen bij verbranding van tabak zijn de hoofdoorzaak van rookgerelateerde ziektes – terwijl er bij rookvrije alternatieven geen verbranding optreedt.

Een rookvrije generatie in 2040 is wel degelijk mogelijk

Philip Morris steunt de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord om tegen 2040 een ‘rookvrije generatie’ te realiseren. Een koerswijziging in het beleid is daarvoor noodzakelijk. Ervaring uit andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, Japan en Zweden, toont aan dat het aantal rokers versneld kan dalen nadat de overheid ruimte geeft aan tobacco harm reduction in haar beleid. Zo is in Zweden een ‘rookvrije generatie’ al binnen handbereik: daar rookt momenteel minder 6% van de volwassenen ([link](#)). Het onafhankelijke economisch adviesbureau Frontier Economics heeft berekend dat een ‘rookvrije generatie’ in Nederland al eerder dan 2040 kan worden gerealiseerd, als de daling van het aantal rokers zoals waargenomen in het Verenigd Koninkrijk ook in Nederland van toepassing zou zijn ([link](#)). In het Verenigd Koninkrijk is het aantal rokers de afgelopen jaren versneld afgenomen doordat in het beleid ruimte is gegeven aan tobacco harm reduction.

RIVM: doelen Nationaal Preventieakkoord worden niet gehaald

Uit de prognose van het RIVM blijkt dat de reeds genomen maatregelen onvoldoende zijn om de doelstelling om in 2040 een ‘rookvrije generatie’ te realiseren. Om deze doelstelling te behalen zou het percentage rokers in Nederland van het huidige niveau (18.9% in 2022, [link](#)) moeten dalen naar minder dan 5%, waarbij 0% van de jongeren in dat jaar rookt. Het RIVM voorspelt dat er, zonder bijkomende inspanningen, in 2040 echter nog zo'n 10% van de volwassenen roken, terwijl het aantal jongeren (12-16 jaar) dat in 2040 rookt, nog 4% zal bedragen.

Traditioneel beleid faalt: tijd voor nieuwe keuzes

Philip Morris roept op tot een maatschappelijk debat over effectief tabaksbeleid, dat naast preventie en ontmoediging inzet op tobacco harm reduction. Het is daarbij van belang dat volwassen rokers goed en volledig kunnen worden geïnformeerd binnen het gespecialiseerde verkoopkanaal. Ook een nieuw regeerakkoord biedt gelegenheid om de komende periode het aantal rokers ook in Nederland versneld te laten dalen.